Ч. 266. Второк 25 падолиста (8 грудня) 1903 Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостващ на провінциї:

на цїлий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти полїтичні.

(Несподїванка в Радї державній. — Закон о рекрутах на 1904 р. — Усмирене обструкциї на Угорщинї. — Справа реформ в Македониї.)

На засїданю палати послів в пятницю стала ся несподїванка: без попередного порозуміня прийшло до порозуміня межи всїма партиями. А то ось як стало ся. По дебатї над кредитом запомоговим з причини нещасть елементарних предложив президент палати, щоби слїдуюче засїдане відбуло ся в середу дня 9 с. м. а при тім і подав порядок дневний того засїданя зложений з чотирох точок. Тодї поставив пос. Шрафль внесене, щоби на першу точку порядку дневного того засїданя поставити звіт комісиї вибраної для реформи реґуляміну. Коли прийшло до голосованя, всї партиї однодушно голосували за тим внесенем а Чехи відложили свої пильні внесеня; так само зробив і пос. Катрайн зі своїм пильним внесенем в справі провізориї буджетової. Отже порядок дневний єсть такий: 1) Звіт комісиї в справі зміни реґуляміну; — 2) доповняючі вибори до комісий; — 3) звіт комісиї войскової о підводах для войска; — 4) звіт комісиї в справі знесеня §. 14; — 5) звіт комісиї для податку від цукру о заказї районованя бураків; — 6) звіт комісиї леґітимацийної; — 7) звіт комісиї правничої о законї в справі авскультантів.

Правительство предложило в пятницю закон о рекрутах на 1904 р. Проєкт сего закона предкладає, що для удержаня войска, маринарки і краєвої оборони має ся вибрати як давнїйше так і на 1904 р. 103.100 рекрутів а то припадаючих з того числа на краї австрийскі 59.024 і 14.500 рекрутів для краєвої оборони. При тім подало правительство приватно до відомости, що й в слїдуючім роцї число рекрутів не буде збільшене.

Суботнїшне засїдане угорскої палати відбуло ся спокійно. Опозиция не робила вже технїчної обструкциї. Коли відчитувано протокол, увійшов Кошут, а єго приклонники повитали єго грімким „Eljen!“ а партия Раковского голосним сьміхом. По залагодженю формальностий промовив перший Кошут і в довшій бесїдї виказував, що обструкция то парляментарна революция. Кожда партия має право до неї, але лиш в крайнїм случаю. Обструкция єсть сполучена з великим лихом для народу і длятого треба в таких случаях спитати нарід, чи хоче брати то лихо на себе. Дальше виказував бесїдник, які користи принесла обструкция. Найлїпшим доказом тих успіхів єсть та обставина, що австрийский президент мінїстрів мусїв взяти назад закон жадаючий збільшеня числа рекрутів і подати ся до димісиї. Угорщина показала, що і в справах войскових може самостійно виступати, бо змусила Австрию до відвороту. То єсть перший великий здобуток. Другим здобутком суть важні концесиї в справах войскових, а третим здобутком то реформа закона виборчого, на яку правительство вже годить ся. В виду того заявив Кошут, що партия независимости постановила покинути поле парляментарної революциї, але треба ще одного условя до того, щоби відкликано постанову о відбуваню подвійних засїдань. — Опісля промавляв ще президент мінїстрів ґр. Тіша, котрий заявив, що межи ним а партиєю независимости не станула нїяка угода, лиш була виміна гадок в тій цїли, щоби завести спокій в ситуациї парляментарній. Бажанем народу єсть, щоби залишити борбу і загоїти рани, які поробила обструкция. Відтак приступлено до дискусиї над предложенем о континґентї рекрутів. По промові пос. Удварі'го против предложеня відложено дальшу дискусию до понедїлка.

З Константинополя доносять, що сими днями має відбути ся вибір двох цивільних аґентів призначених для Македониї. Порта старає ся о вибір комісиї, в котрій би вели ся

22

БОСНА і ГЕРЦЕҐОВИНА

(Після Прайндльсберґер.-Мр., др. Вальтера Реннера, Дслї і др. зладив К. Вербин).

(Дальше).

6. В новобазарскім санджаку*).

Нїхто не годен нинї вгадати, що принесе весна в полудневo-всхідній Европі. Европейска Туреччина стоїть мовби на вульканї і один сильний вибух готов єї розбити та засипати на віки. Не того боять ся держави европейскі, іменно же найблизші сусїди турецкої держави. Нехай би она й розсипала ся, коби лиш без шкоди для других. Але коли паде велике дерево, то зачіпає й за другі та ломить на них галузє, а сильне потрясене дає ся далеко почути і в найлїпшім случаю ширить переполох довкола. Не дивниця длятого, що найбільше інтересовані держави вже заздалегідь старають ся о то, щоби то потрясене, коли би вже не могло ніяк без него обійти ся, було як найслабше і принесло їм як найменше шкоди. Отсе мають на цїли ті реформи, які має Туреччина під напором Австро-Угорщини і Росиї завести в Македониї. Чи она їх дїйстно заведе? А хоч би й завела, чи Македонцї схотять з весною тихо сидїти? Одно й друге здає ся неімовірним. До переведеня реформ Туреччина не має нї волї нї сили, а македоньскі Болгари вже тепер зачали орґанїзувати ся до нової борби з весною. Може длятого дуже легко стати ся, що з весною настануть такі подїї, котрі змусять нашу державу до виступленя збройною силою, а тодї теперішний санджак новобазарский буде тими воротами, котрими австро-угорска армія буде змушена вступити до теперішних турецких провінций. В виду того сторони над Лїмом набирають тепер подвійного значіня і не без інтересу буде пізнати їх близше.

З Фочи до Чайнїци на границї новобазарского пашалику треба їхати верхом через досить високі і густо лїсами вкриті гори. Зразу іде дорога долиною Чеготини, а відтак бере ся на північ через тї гори, що заповняють трикутних межи Чеготиною і Дріною. На половинї дороги межи Фочею, а Чайнїцою, чотири години дороги від обох міст, єсть гора Прелюча, з котрої прекрасний вид далеко на північ на вершки гір і скалисті стїни та на синї пасмa горбів. Звідси іде ся краєм глубокого яру через величаві звори. Величезні дерева, що місцями повалили ся на дорогу, творять иноді нїби тріумфальні ворота, вкриті зелениною. На годину дороги від Чайнїци веде на право коротша дорога до Плевля в пашалику. Вид на долину Дріни єсть тут зовсїм свобідний, нїчим не закритий, але з вершків чорногорских гір, вкритих снїгами, дує студеним вітром.

Се трудна дорога, длятого догіднїйше їхати з Горазди, але тодї треба назад вертати до Фочи, що ми й зробили підчас нашої послїдної подорожи. Через новий зелїзний міст на Дрінї переходить ся на другий бік, а відтак іде ся якийсь час через дуже добре оброблені поля та попри великі сливові сади. Ми стрітили тут циганьский табор. Тут стояло богато дрантивих шатер, множество голих дїтий з кількома псами бігало та качало ся по траві, вкритій ще росою, а в кітлї над великою ватрою щось варило ся і булькотїло. В Боснї єсть кілька тисячів циганів, що признають ся до магометаньскої віри, але їм не вільно заходити до мошей. Они по найбільший части волочать ся по селах, але иноді наймають ся також на роботу в поли або за ковалїв, а жінки ворожать та зашептують хороби. Не без того, що они дещо й крадуть, коли голод їх притисне, але взагалї мають они тут лїпшу славу, як їх одноплеменники в християньских краях. Та й босаньскі цигани знають ся на музици і грають иноді на весїлях або по ярмарках, але они далеко не такі музики як угорскі цигани.

Дорога іде якийсь час рівниною, а відтак піднимає ся щораз висше та іде через величезні букові лїси. Місцями в тих лїсах можна побачити так високі берези, яких на півночи нїгде не видати, та й богато оріхових дерев. Відтак спускає ся дорога знову в долину Янїни, котра виплинає з глубокої дебри та орошує буйні луки. Коло гана (коршми) Мілянова завертає она на всхід до Дріни. Коло єї устя виднїють ся розвалини старого, славного замку Самобор, що стоять на стрімкій скалї. Напів розвалена башта, мошея серед мурів замкових і чотири витесані в холодній печері кер-

* В 12 фейлетонї ч. 219 з 28 вересня, пропущено заголовок: „5. До Мостара і Герцеґовини“.

наради над реформами і в сїй цїли хоче придати мінїстрови справ заграничних Александра Каратеодорі-пашу а яко дорадника в справах жандармериї Цеккі-пашу. Єсть однакож певна річ, що посли держав заграничних не згодять ся на ніяке проволїкане реформ за помочию комисий і не увійдуть в ніякі зносини з тою комисиєю.

Австро-угорский амбасадор подав Порті до відомости, що дня 28 падолиста знайдено в скринцї почтовій австро-угорскої почти в Солуни лист з погрозою, в котрім заповідає ся замах на день нового року. Амбасадор додав, що то не єсть ніяка містифікация.

Новинки.

Львів дня 7-го грудня 1903.

— **Новий повітовий суд.** Wiener Ztg. оповістила роспорядженє мінїстерства судівництва, котрим установлено новий повітовий суд в Підкамени, в области золочівского окружного суду.

— **Микола Лисенко** прибув в суботу дня 5 с. м. о годинї $5^1/_2$ по полудни з Київа на дворець Підзамче у Львові, де єго повитав комітет, академічна молодїж і представителї львівских Русинів. Лисенко замешкав в домі проф. Шухевича при ул. Собіщина ч. 7. Вчера рано був ювилят на богослуженю для студентів рускої ґімназиї в Спаскій церкві і прислухував ся хорошому сьпівови ґімназияльного хору.

— **Почетне горожаньство** надала рада міста Перемишлян на однім з послїдних своїх засїдань тамошному старостї п. Ів. Винярскому в признаню єго ревних заходів коло добра і інтересів міста.

— **Іспит кваліфікацийний** кандидатів, котрі зголосили ся в осїннім речинцї до іспиту для шкіл народних перед іспитовою комисиєю в Сокали, розпічне ся дня 14 с. м. Кандидати і кандидатки допущені до того іспиту, зголосять ся того дня о годинї 8-ій рано в дирекциї учительскої семинариї в Сокали.

— **Іматрикуляция студентів** львівского унїверситету відбуде ся в днях 16, 17 і 18 с. м. в унїверситетскій авли в такім порядку: Іматрикуляция студентів богословія і медицини в середу дня 16 с. м. о 10 год. перед полуднем. Іматрикуляция студентів права від букви *А* до *Л* включно (після лат. азбуки) в середу дня 16 с. м. о 5 год. пополудни, а від букви *М* до *З* в четвер дня 17 с. м. о 10 год. перед полуднем. Іматрикуляция студентів фільософії від *А* до *Л* в четвер дня 17 с. м. о 5 год. пополудни, а від *М* до *З* в пятницю дня 18-го с. м. о 10-ій годинї перед полуднем.

— **Другий концерт в честь Лисенка** відбуде ся дня 8 грудня точно о 4 год з полудня в сали „Львівскої Фільгармонії“. Білєти вступу зелені. Програма концерту того сама що й нинїшного: М. Лисенко: Кантата на вічну память Ів. Котляревскому в супроводї оркестри. а) Andante poco moderato: Соля про барітона (В. Лозиньский) і тенора (М. Волошин). б) Moderato: Тріо сольове про сопрана (А. Крушельницка), альта (О. Ясеницка) і тенора (М. Волошин). в) Andante Moderato: Жіночий хор з солями про барітона (В. Лозиньский) і тенора (М. Волошин). г) Marciale moderato: Мужеский хор. д) Adagio і Andante: Мішаний хор. — М. Лисенко: Народні піснї: „Ой, бре море, бре“. „Ой, летїла горлиця“. „Ой, що-ж бо то за ворон“. Мужеский хор в супроводї фортепяну. — М. Лисенко: Дует з опери „Різдвяна Ніч“, в супроводї оркестри, відсьпівають Вп. пп. Ф. Лопатиньска і М. Волошин. — М. Лисенко: Шумка-козак, відограє орхестра 15 п. п. під управою свого капельмайстра п. Конопаска. — М. Лисенко: „Заповіт Тараса Шевченка“, сольо про тенора (М. Волошин) і мужеский хор в супроводї орхестри. (Інструментовав Н. В.) — М. Лисенко: Народні піснї: „Ой, у поли три криниченьки“. „Козаченьку, куди йдеш“. „На городї калинонька“. Мішаний хор в супроводї фортепяну. — М. Лисенко: „Дївчино, рибалонько“. „Чи лиш тілько рожам цвисти“. Сольові піснї в супроводї фортепяну, відсьпіває п-нї Ф. Лопатиньска. — М. Лисенко: Сольо фортепянове, виконає Ювилят. — М. Лисенко: Оратория: „Радуй ся ниво“, в супроводї орхестри: а) Allegro con spiritu: „Радуй ся ниво,“ мішаний хор. б) Andante moderato: „І процьвитеш,“ сольове кватуор з хором, відсьпівають пп.: Фільомена Лопатиньска, Олена Мороховичівна, В. Йойко і З. Владичин. в) Andante sostenuto: „І спочинуть,“ сольо сопранове відсьпіває п-нї Лопатиньска з жіночим хором. г) Poco moderato: „Тодї, як, Господи, сьвятая правда на землю прилетить.“ Сольо про тенора, відсьпіває п. В. Йойко. д) Finale. Andante vivace: Мішаний хор. — Супровід фортепяновий обняв п. К. Ґеґнер. Фортепян Безендорфера. Початок першого концерту з ударом години $7^1/_2$ вечером. Початок другого концерту точно о 4-тій годині пополудни. — Стрій сьвяточний для всїх гостий. Завтра вечером о 8-ої год. відбуде ся бенкет в честь Лисенка в реставрацийних салях „Львівскої Фільгармонії“. Стрій сьвяточний.

— **З нагоди Лисенкового ювилея** уряджує руске товариство педаґоґічне у Львові дїточий вечер, на котрий загостить Ювилят. На се сьвято зложить ся: І. Лисенко-Кониський: Молитва, хор. — II. Вистава дїточої комічної оперетки „Коза Дереза“. — Закінчить живий образ: Апотеоза Лисенка. — Вечер відбуде ся в салї „Народного Дому“ точно о год. 7-ій вечером, (а не о 6-ій, як було давнїйше подано), ві второк дня 8 грудня. Цїни місць: первоядний фотель 2 кор., другорядний фотель 1·50 кор., крісло другорядне 1 кор., партер 60 сот., ґалерия 40 сот. Білєти можна дістати на Бесїдї, а вечером при касї.

— **Дефравдациї.** В Станиславові арештовано одного зелїзничого диюрнїста, котрий вибрав в підступний спосіб з зелїзничої каси 1.440 кор. Справив ся він з тим дїлом ось як. З тамошної зелїзничої каси побирала вдова по зелїзничім інжинери, п. Рибакова вдовичу плату в квотї 180 корон місячно. Перед півроком п. Рибакова перенесла ся до Чернівцїв і побирає свою плату з чернівецкої каси. Тимчасом диюрнїст будучи занятим при лїквідатурі в рахунковім відділї і познакомленим з бюровою манїпуляциєю, фальшував квіти, мабуть до спілки ще з одним товаришем і на основі инших, також фальшивих документів, побирав з каси станиславівскої зелїзничої дирекциї через 8 місяців за вдову Рибакову плату 180

ницї то послїдні слїди тої домівки, в котрій проживав колись лїтом могучий воєвода Сандаль і єго син Стефан. Люди розповідають тут, що під ту пору, коли Турки здобували замок, наймолодша донька князя Стефана сказала їм, що піддасть ся їм аж тодї, коли убере ся в свою найкрасшу одежу. Турки визначили їй на то короткий час а поки що стерегли єї комнати, а она убравши ся в сьвяточну одежу, вискочила крізь вікно з високого замку, щоби собі смерть зробити і так уйти ганьби. Але єї буйне волосе, що було на кінцях сціплене золотими ґузиками, зачепило ся на якімсь шпили скали і она повисла так на хвилю у воздуси. Та не довго висїла, бо волосе відорвало ся від голови і она впала у пропасть та забила ся, а волосе ще довго висїло на тій скалї і люди показували собі єго ще через кілька лїт.

История не знає нічого про доньку згаданого князя, котра погибла на Самоборі, а то само розповідають ще й в инших сторонах Босни. Здає ся, що героїнею тих оповідань стала жінка передпослїдного босаньского короля, Катерина, донька Стефана, бо подібну історию розповідають і в Прозорі в долинї Рами та кажуть, що она погибла там на замку Студенац підчас турецкої облоги. Поправдї Катерина втекла була до Італії, а випросивши собі опіку папи, поиерла яко монахиня в Римі, де ще й показують єї гробницю в церкві званій Ara coeli.

Але вернім назад до нашої вандрівки. В ґанї Сока, місци прогульок чайницких Сербів, стаємо на спочинок. Ґаздиня завела нас тут до своєї сьвітлицї на горі та погостила знаменитою кавою. Покріпившись і відпочавши, ідемо дальше через малі села та попри поодинокі доми, що стоять на чудово красних гористих стїнках. Поля тут всюди дуже добре управлені а із всего видко, що тут жиють зажиточні господарі. Дві керницї при дорозї, одна названа „Fonte d'Antonietta“ а друга „Жерело архікнязя Йосифа“, пригадують тих, що побудували гостинець. Дорога тягне ся заєдно вздовж Янїни попід гори і аж перед самим містом, де в долинї ріки виднїють ся бараки а високо на горі показує ся баня сербскої церкви з величезним золотим хрестом, можна зміркувати, що доїзджаємо до більшої місцевости.

Чайніца єсть своїм пречудним положенєм перлою межи красно положеними місцевостями в Боснї. Місто збудоване у висоті майже 2000 стіп над берегом майже простовисно спадаючої скалистої дебри, в котрої глубинї шумить ріка. Як-раз напроти тої пропасти єсть величава партия скал, вкрита в горі величезним, сосновим пралїсом. Зараз коло того пралїса піднимає ся високо в гору понад нею вершок гори Чівчі-Брдо а від полудня понад Чайніцу величезна гола гора Чічель, ще два рази так висока, як від споду аж до висоти міста. Горішні спади тої гори суть добре управлені і поперерізувані дорогами на всї сторони. На заході межи Чічельом а Чівчі видко далеко поза Дріною синї гори. Місто могло лиш в гору розширити ся і виглядає як розложений перед нами плян. По серединї міста стоять два доми божі: на вижнїй сербска церков а на найнизшім місци довга чаршія, славна стара мошея.

То була недїля, коли ми приїхали до Чайніци; майже всї крами були позамикані, але за то в місті було дуже богато селян, що посходили ся були на богослуженє. Здавало ся від того, як би містечко, що має 300 домів і около 1800 душ, було що найменше в троє більше. В однім порядній господї знайшло ся зараз кількох Сербів, що обіцяли ся повести нас до церкви. А треба знати, що Чайніца то місце прощів для сербского населеня Босни і Герцеґовини, Чорногори і нововазарского пашалику. Та й з сусїдного сербского королївства сходять ся в день Успения Пр. Богородицї (15 серпня) сотки богомольцїв. Так було вже за турецких часів, а тепер, коли вже всюди безпечно і коли християни мають повну свободу, сьвято се стало ся заразом і великим сьвятом народним. Церков сама зі своїми чотирнайцяти банями оббитими бляхою, подобає скорше на якусь турецку будівлю як на християньский дім божий і лиш множество хрестів вказує на єї призначенє. Під взглядом штуки будівництва она хиба лиш там замітна, що єї будував місцевий будівничий. Над вхидовими дверми від всходу видко слїдуючу напись сербску:

„За божою помочию розпочала ся будова сеї церкви в честь Матери Божої дня 28 червня 1857 за призволенєм великого царя Султана Меджіда і за згодою герцеґовского Митрополита Григория. А скінчила ся і була посьвящена босаньским Митрополитом Ігнатиєм в роцї 1863. Доглядали будови ігумен монастиря Антоний Постич, єрей Танас Некомаданович, єрей Йосиф Танович і письмоводитель єрей Дмитро Попович. В містї Чайници дня 15 серпня писав Петро Неимартодорович“.

Церков єсть в серединї дуже простора украшена всїлякими дорогоцїнностями з давних і найновійших часів, а найбільша дорогоцїнність то чудотворна ікона Пресьв. Богородицї, — образ дуже старий, котрий аж до кінця 16-го століття переховувано в Монастири Баня коло Прібоя над Лїмом а по спаленю того Монастиря перенесено до Чайничї. Після переказу малював той образ сьв. Евангелист Лука і він має бути зовсїм такий самий, як два другі образи зпід кисти тогож самого сьвятого на Атоньскій горі і в Єрусалимі. По правдї то суть два образи, намальовані на одній дощцї з обох боків. З одного боку єсть образ Пресьв. Богородицї з дитятком, а з другого боку образ сьв. Йоана Хрестителя. О скілько можна розпізнати, суть то дуже старі образи, але з них видко лиш лиця заслонені склом; всї прочі части образів суть закриті грубою срібною бляхою, місцями позолочуваною, а на нїй вирізблені горорізьбою прочі части образів. Красно вирізблене небо над образом, амбону і епископский трон а відтак і красні малюнки в серединї банї зробив славний артист з Велеша в Македонії за 1000 дукатів.

В іконостасї знаходять ся образи з ріжних часів і всїлякої вартости а крім того він

корон місячно, дарма що Рибакова побирала рівночасно такі самі гроші в Чернівцях. Остаточно мальверзация вийшла на яву і виновника арештовано. — Зі Львова утік перед кількома днями торговець музичними інструментами Кароль Томашевский, позаривавши богато осіб на більші і менші суми. Перед утечію Томашевский, що мав свій склеп при ул. Конерника, попродав всї інструменти, взяті від инших купців в розпродаж і до направи. Між иншими оден радник скарбовий дав Томашевскому до направи скрипку вартости 1000 корон, котра очивидно пропала. Число пошкодованих в той спосіб, котрі зголошують ся до поліції, зростає заєдно, а тимчасом Томашевский буяє десь за границею.

— **Розрухи студентів.** З Київа доносять: Дня 3 лат. грудня арештовано тут 82 осіб (між ними 80 студентів майже виключно жидів). Університету стереже поліция.

— **Розсадили динамітом касу і — себе.** В місцевости Вашко коло Араду закрали ся 2 вломники до громадского уряду і винесли звідтам вертгаймівску касу, в котрій знаходила ся велика сума гроший. Жандармерия пустилась зараз за злодіями і хотїла передовсїм перешукати недалекий лісок. Ледви жандарми зайшли кілька метрів в ліс, як їх очам представив ся страшний вид: на земли лежала розсаджена динамітом каса, а коло неї і 2 страшно покалїчені трупи. По однім з трупів пізнали, що то був звістний вломник Степан Форшек. Жандарми пішли до жінки убитого і она остаточно признала ся, що знала о вломі і розповіла, що єї чоловік в спілці з якимсь Чепелею, Іваном Форшеком і Бартою винесли касу та довго силували ся надармо єї отворити. Тоді постановили розсадити єї динамітом, але динаміт вибух ваким ще єї чоловік і Чепеля, що прикладали льонт, могли втечи.

ТЕЛЕГРАМИ.

Будапешт 7 грудня. На вчерашних зборах социялїстів при участи 10.000 людий висказано негодоване партиї Кошута і постановлено домагати ся самостійно реформи виборчої. По зборах зроблено велику демонстрацию перед льокалем партиї независимости.

Будапешт 7 грудня. Мінїстер гонведів розпорядив, щоби на случай ухваленя контингенту рекрутів зараз відбула ся бранка, а то в часї межи 28 грудня а 30 січня 1904 р. або межи 4 січня а 6 лютого 1904 р.

Білград 7 грудня. Кн. Арсен Карадьордевич вернув тут по довшім побутї в Парижи.

Мадрид 7 грудня. Новий кабінет єсть слїдуючий: Президия — Мавра; справи заграничні — Сан Педро; справедливість — Товар; війна — Лінарец; маринарка — Торандіц; фінанси — Осма; справи внутрішні — Ґерра; просьвіта — Домінґез Паскаль; рільництво — Аллендес-Алязар.

Петербург 7 грудня. Цар уділив урльопу мінїстрови скарбу Плескови з причини недуги, а поручив тимчасове веденє мінїстерства скарбу помічникови мінїстра Романовови.

Надіслане.

В сім тиждни
можна оглядати

ПОБЕРЕЖЕ: Триест, Река і т. д.

в Хромофотоскопі
ПАСАЖ МИКОЛЯША.
— **Вступ 20 с.** —

завішений густо всїлякими вотивами, які зберігали ся в давнїйшій монастирскій церкві. А вже найбільше впадає в очи дуже красно викінчений образ, котрий жертвували в 1875 р. братя Тасколовичі з Нового Базару. Він представляє успенїє Пресьв. Діви Mарії в звязи з тим побожним оповіданєм, після котрого якийсь захланний жид вхопив за омофор Пречистої Діви, коли она із смертної постелї підняла ся до неба і не хотів пустити, аж архангел Гавриїл відтяв єму мечем руку.

Стара церков, що стоїть зараз коло нової, єсть то підземна будівля подобаюча більше на пивницю і підносить ся лиш кілька стіп понад землю; она не має зверха нїяких окрас а в серединї дуже занедбана. Крізь вузонькі і низькі дверцї по дуже витоптаних і карколомних сходах входить ся до давної сьвятинї, з котрої нинї зробили рід комори на старі річи. То правда, що давнїйше трудно було дістати в Боснї позволенє на будову церкви і що розміри церкви було дуже обмежене, так що треба було будовати в земли, щоби она бодай в серединї мала відповідну висоту, отже годї було надати їй відповідної краси, хоч би й були средства до того. Але що стару церков, де цїлі поколїня збирали ся серед найбільшого гнету на молитву та просили у Господа помочи і ратунку, а нераз і складали горячу присягу, що станутъ до борби против споконвічного ворога церкви Христової, так дуже тепер занедбано — се єсть доказом браку чувства і не добре сьвідчить о православних в Чайници. В старій темній церкві єсть кілька старих лавок і множество вотивів, образів та книг, але они понайбільшій части або в скринях або запорошені і знищені, що аж жаль бере. Лиш старі череси з потрійної шкіри вибиті довкола мосяжною або й срібною бляхою та виложені зпереду кусними ахату або якимись иншими камінчиками ще не знищили ся. Декотрі з них важать і по однім кільоґрамі а з ними вяже ся кровава згадка. Тоті череси убирали сербскі жінки, котрим Турки поубивали були чоловіків, а взявши ганджар та заткнувши за черес два пістолети, ходили доти по всїх сторонах, доки аж памятаючи на месть крови не убили убийників або когось з їх родини. Тоді несли черес до Монастиря в Чайници і там складали его на жертву.

Довкола обох церков тягне ся велике подвірє, що окружає просторий Монастир з деревляними ґалериями в мурах. Цїлий той будинок був збудований якби яка кріпость і був дуже догідний до оборони, але істория не згадує, щоби в Чайницї православні були колись змушені до борби з магометанами.

З Монастиря пішли ми на долїшне місто попри дуже красну школу народну і касино та заглянули до мошеї, котру перед чотириста роками побудував Гаці Сінан-паша, славний везир Боснї, що був родом з Чайниці. Він спалив Монастир Бана та спонукав перенесенє чудотворної ікони Пречистої Діви до Чайницї і так мимоволї причинив ся до того, що его рідне місто стало місцем процїв для християн. Мошея то величавий будинок з банею, відновлений в серединї. Годжа (духовник) повів нас сам до сьвятинї і розповів єї історию. Коло мошеї єсть тірбе (гробниця) Сінан-паші і его жінки та синів.

Через улицю, що служить за торговицю, пливе вузким ровом гірский потік а в нїм вода студена як лїд а при виходї із міста над жерелом побудована красна новомодна керниця, будівля з теперішних часів. Чайниця своїм прекрасним положенєм, своїм богатством лїсів і води та своїм здоровим гірским воздухом надає ся дуже добре на лїтний побут і на клїматичне місце курацийне, але поки що се хиба лиш мрія.

(Дальше буде).

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1903 після середно-европ. часу

посп.	особ.	Зі Львова
відходить		
		День
	6·22	До Станиславова, Підвисокого, Потутор
	6·45	„ Лавочного, Мункача, Борислава
	6·30	„ Підволочиск, Одеси, Бродів, Гусятина
	6·43	„ Підволочиск з Підзамча
8·25		„ Кракова, Любачева, Орлова, Відня
	8·35	„ „ Відня, Хирова, Стружа
	9·05	„ Лавочного. Калуша, Борислава
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Самбора, Хирова
	9·40	„ Белзця, Сокаля. Любачева
	10·35	„ Черновець, Делятина, Потутор
	10·40	„ Тернополя, Потутор
1·50		„ Підволочиск з гол. двірця
2·04		„ „ з Підзамча, Гусятина
2·40		„ Іцкан, Гусятина, Керешмезе, Калуша
2·50		„ Кракова, Відня, Хабівки
	3·05	„ Стрия, Сколього лиш від 1/5 до 30/9
	3·25	„ Ряшева, Любачева
	3·40	„ Самбора, Хирова
		Ніч
12·45	4·10	До Кракова, Відня, Берлина
2·51		„ Іцкан, Букарешту, Чорткова
	6·05	„ Станиславова, Жидачева
	6·15	„ Кракова, Відня, Берна, Хирова
	6 40	„ Лавочного, Мункача, Хирова, Калуша
	7·05	„ Сокаля, Рави рускої
	9·20	„ Підволочиск з Підзамча, Бродів
	10 42	„ Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина
	10 55	„ Кракова, Відня, Івонича
	11·—	„ Підволочиск, Бродів з гол. двірця
	11·24	„ „ з Підз., Грималова, Заліщик
	11·05	„ Стрия
	11·11	„ Жовкви (лиш що неділї)

посп.	особ.	До Львова
приходить		
		День
	6·10	З Кракова
	6·20	„ Черновець, Іцкан, Станиславова
	7·35	„ Самбора, Хирова
	7·40	„ Янова на гол. дворець
	7·45	„ Лавочного, Борислава, Калуша
	7·35	„ Підволочиск на Підзамче
	7·55	„ „ „ гол. дворець
	8·55	„ Кракова, Відня, Орлова
	9·55	„ Стрия
	10·55	„ Ярослава, Любачева
	11·15	„ Станиславова, Потутор
	1·25	„ Янова на гол. дворець
1·30		„ Кракова, Відня
1·40		„ Іцкан, Станиславова, Чорткова, Заліщик
2·15		„ Підволочиск на Підзамче, Гусятина
	4·35	„ Стрия, Самбора, Борислава
2·30		„ Підволочиск на гол. дворець, Гусятина
	5·06	„ „ „ Підзамче
	5·30	„ „ „ гол. дворець
	5·55	„ Сокаля, Белзця, Любачева
	5·50	„ Кракова
	5·40	„ Черновець, Жидачева
		Ніч
	10·—	З Самбора, Сянока
12·20		„ Черновець, Заліщик, Делятина
2·31		„ Кракова, Відня, Орлова
	3·09	„ Тернополя, Грималова на Підзамче
	3·30	„ Тернополя, Грималова на гол. дворець
	6·20	„ Іцкан, Підвисокого, Козови
8·40		„ Кракова, Відня, Любачева, Сянока
	9·50	„ Кракова, Відня, Пешту, Сянока
	9·20	„ Іцкан, Чорткова, Гусятина
	10·02	„ Підволочиск, Бродів, Копичинець на Підз.
	10·40	„ Лавочного, Калуша Борислава

ЗАМІТКА. Пора нічна від **6** г. вечером до **5** г. **59** м. рано. Час середно-европейский від львівского о 36 мін. В містї видають білети їзди: Агенция Ст. Соколовского в пасажи Гаусмана ч. 9 від 7 рано до 8 вечером, а білети звичайні і всякі инші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5 в подвірю, сходи II. двері ч. 52) в годинах урядових (від 8—3 а в святах від 9—12).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

ОГОЛОШЕНЯ.

МІД знаменитий, десеровий, **курацийний**, з власної пасіки 5 клґр. **лиш 6 корон** franco. Вода медова найліпше средство на липе. Даром брошурку д-ра Цесельского о меді варто перечитати, жадайте! **КОРІНЕВИЧ**, ем. уч. Іванчани.

Аґенция дневників Ст. Соколовского Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9, — принимає пренумерату і оголошеня до всіх дневників краєвих і заграничних. В тій аґенциї находить ся також головний склад і експедиция „Варшавского Тижедневника ілюстрованого“. До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може принимати оголошеня виключно лиш та аґенция.

Інсерати („оповіщеня приватні“) до „Ґазети Львівскої“, „Народної Часописи“ і всіх иньших часописий принимає виключно лиш ново отворена „Агенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Агенция ся принимає також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

Ц. к. управ. галицкий акцийний

БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

подає до відомости

що всї видані центральним Заведенєм у Львові находячі ся в обігу

4½% касові асиґнациї

опроцентовані будуть

почавши від дня 1-го жовтня 1903

по 4% з 90-дневним виповідженєм

а всї зістаючі в обігу

4% касові асиґнациї

опроцентовані будуть

почавши від дня 1-го вересня 1903

по 3½% з 60-дневним виповідженєм

Львів, дня 24 червня 1903.

Дирекция.

Аптика в Королївцї поручає

В. АЛЄРГАНДА АЛЬПЕЙСКІ ГРУДНІ ЗІЛЯ.

Зіля ті, витворювані з найцїльнїйших ростин альпейских, перевисшають всї до тепер уживані зіля, грудні сиропи і тим подібні препарати своїми успіхами. Наслідком того они просто неоцїнені при катаральних болїзнях легких і проводів віддихових, при кашлю, крипцї і всїх других подібних недугах. Спосіб ужитя: Горсть зіль тих запарює ся в шклянцї кипячої води і той відвар пе ся в лїтнїм станї рано і вечером.

Цїна 50 сот.

Дуже величавий **образ комнатний** представляючий

„ПРИЧАСТЄ“

мальований артистом Єзерским в природних красках.

Величина образа 55×65 цтм.

Цїна образа **6 корон** разом з почтовою пересилкою.

Набути можна у

Антона Хойнацкого

Львів, ул. Руска ч. 3.

Головна аґенция дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може принимати оголошеня виключно лиш ся аґенция.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом И. Недопада. (Телефона число 527).